

Jaarprogramma

De veiligheidscilinder

Reactie-inhibitie

Het navigatiesysteem

Werkgeheugen

De snelheidsmeter

Emotieregulatie

Het reisschema

Plannen

De startbaan

Taakinitiatie

De koffers

Organisatie

De piloot

Volgehouden aandacht

Het vliegtijdenbord

Timemanagement

De stuurwiel

Flexibiliteit

De verkeerslichten

Metacognitie

De stroommotor

Doelgericht Doorzettingsvermogen

Toolbox

**Executieve Vaardigheden
Basisonderwijs**

Jaarprogramma met behulp van de leermiddelen Toolbox BO

Verdeel de 11 executieve functies over onderstaande 5 perioden. Deze indeling kan per leerjaar of per bouw verschillen.

Onderstaande indeling is een voorbeeld.

Periode 1 zomervakantie - herfstvakantie

- Reactie-inhibitie
- Werkgeheugen

Periode 2 herfstvakantie - kerstvakantie

- Flexibiliteit
- Emotieregulatie

Periode 3 kerstvakantie - voorjaarsvakantie

- Taakinitiatie
- Metacognitie

Periode 4 voorjaarsvakantie - meivakantie

- Volgehouden aandacht
- Doelgericht doorzettingsvermogen

Periode 5 meivakantie - zomervakantie

- Plannen
- Organisatie
- Timemanagement

Uitwerking jaarprogramma

Periode 1 zomervakantie - herfstvakantie

Reden van de keuze van de executieve functies:

Start van het schooljaar, leren na te denken voordat je iets doet of zegt (of het juist niet doet of zegt) en leren informatie in het geheugen te houden tijdens de uitvoering van taken.

- Reactie-inhibitie
- Werkgeheugen

Mogelijke activiteiten

**Achtergrondinformatie voor de professional:*

Psycho-educatie - Hoe zit het met het brein

Zie voor informatie de handleiding blz. 6 en 7

Informatie over executieve functies en executieve vaardigheden

Zie de handleiding blz. 8 en 9

** Aan de slag met de 'Gesprekskaartjes voor een andere leuke start van het nieuwe schooljaar'.*

Nodig:

Bladzijde 1 t/m 15 van het gedeelte 'Kopieerbladen-Extra' uit de Kopieermap Werken aan Executieve Vaardigheden.

Kopieer de bladen en knip de kaartjes uit.

Tip

Door de kaartjes te lamineren kun je ze meerdere keren gebruiken of door meerdere groepen laten gebruiken en blijven ze toch netjes.

De eerste dagen na de zomervakantie zullen gevuld zijn met onderlinge gesprekken en hernieuwd contact maken. Deze periode noemen we ook wel de Gouden Weken. De beginweken van het schooljaar zijn goud waard om een basis te leggen voor een fijne sfeer in de klas.

Laat de vragen en aanvullingen in groepjes bespreken en leg je oor links en rechts te luisteren. Maak eventueel korte aantekeningen. Deze aantekeningen kun je gebruiken tijdens de leerlinggesprekken die je nog gaat voeren.

** Les 'Zoek en vind'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 3.1, bladzijde 19 t/m 21.

Nodig:

Kopieerbladen, bladzijde 25 t/m 51

* *Leerlinggesprekken - Startgesprekken*

Nodig:

Gesprekskaarten Executieve Functies

Interventiekaarten Executieve Vaardigheden

Hulpkaarten bij Gesprekken

Het Doelenpakket

Kopieerblad 'Stappenplan' (Kopieerbladen, bladzijde 3)

Voer de startgesprekken met de leerlingen aan de hand van het Stappenplan en met behulp van de Gesprekskaarten EF en de Interventiekaarten EV. Deze startgesprekken kunnen individueel, maar ook in groepjes plaatsvinden.

Met behulp van de gesprekskaarten kiest iedere leerling een doel. De Interventiekaarten bieden handvatten voor het oefenen van het gekozen doel. De leerling kan één of meerdere interventies bij het betreffende doel kiezen. Iedere leerling vult zijn eigen doel in op een Doelenbriefje. Alle Doelenbriefjes worden op de Doelenkaarten geplakt. Doel bereikt? Er wordt een nieuw doel gekozen. Doel niet bereikt? Neem dan een langere periode om te oefenen, pas de interventie aan of laat een andere interventie kiezen.

Tip

Maak een Doelenmuur met de Doelenkaarten.

Opmerkingen:

- In de handleiding lees je op blz. 34 en 35 extra informatie over het voeren van leerlinggesprekken.
- Mocht je de vaardigheden met de hele groep tegelijk willen bespreken dan kun je bijvoorbeeld gebruik maken van de Inventarisatielijst Executieve Functies BO. Zie hiervoor Bijlagen, bladzijde 10 t/m 16.
- De Hulpkaarten bij Gesprekken kun je als leerkracht inzetten om het gesprek met de leerling visueel te ondersteunen.
- Als alle Doelenbriefjes op de Doelenkaarten geplakt zijn, kan de leerkracht in één oogopslag zien welke leerling aan welk doel werkt. De leerlingen zien dat iedereen van de groep een bepaalde vaardigheid aan het oefenen is. Dit zorgt voor een beter onderling begrip.
- Gekozen doel en interventie kunnen ook op het Doelenformulier geschreven worden (Kopieerbladen, bladzijde 5 en 6).
- Mocht je het formulier te uitgebreid vinden, dan kun je er ook exemplaar voor jouw eigen school van maken.
- Voor in een een-op-een situatie kun je de les 'Schalen' met een leerling doorlopen. Zie hiervoor Werkvormen, bladzijde 22 t/m 24.

Tip

Met behulp van de download 'EF in beeld' kan iedere leerling in een staafgrafiek aangeven hoeveel doelen hij vindt dat hij bij een bepaalde functie bereikt heeft. Aan de hand van de gekleurde staafjes bekijk je samen met de leerling van welke executieve functie er een of meerdere vaardigheden zullen worden geoefend.

Deze download is aan te schaffen via de volgende link: <https://www.lerenlerennederland.nl/ef-in-beeld.html>

Kopieerbladen in te zetten bij het voeren van de leerlinggesprekken:

Mijn doelen (Kopieerbladen, bladzijde 4)

Cijfers 1 t/m 10 (Kopieerbladen, bladzijde 7 t/m 9)

Doorvraagvragen Gesprekskaarten Executieve Functies (Kopieerbladen, bladzijde 10 t/m 12)

Oplossingsgerichte vragen (Kopieerbladen, bladzijde 13 t/m 15)

Kopieerbladen in te zetten bij het oefenen van vaardigheden met betrekking tot reactie-inhibitie:

Stop - denk - doe 1 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 16)

Stop - denk - doe 2 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 17)

Copingstrategieën 1 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 19)

Copingstrategieën 2 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 20)

Negatieve gedachten? Buig ze om! (Kopieerbladen Extra, bladzijde 29)

Kopieerbladen in te zetten bij het oefenen van vaardigheden met betrekking tot werkgeheugen:

Mijn stappenplan (Kopieerbladen Extra, bladzijde 35)

Planner (Kopieerbladen Extra, bladzijde 36)

Periode 2 herfstvakantie - kerstvakantie

Reden van de keuze van de executieve functies:

Vanwege mogelijk aangepaste programma's in verband met de Sint- en kerstperiode is gekozen voor flexibiliteit en emotieregulatie. Flexibiliteit is je aanpassen aan veranderende situaties.

Emotieregulatie is je emoties kunnen reguleren om doelen te bereiken, taken af te maken en je gedrag aan te passen.

- Flexibiliteit
- Emotieregulatie

Mogelijke activiteiten:

**Achtergrondinformatie voor de professional:*

'Emoties en gevoelens', zie de handleiding blz. 12 t/m 14.

'Complimenten geven', zie de handleiding blz. 15 en 16.

** Les 'Onderzoeken van gevoelens en emoties'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 1.1, bladzijde 1

Nodig:

Kraaltjes en gevoel (Kopieerbladen, bladzijde 16)

Onderzoeken van gevoelens en emoties (Kopieerbladen, bladzijde 17)

Complimenten geven (Kopieerbladen, bladzijde 18)

** Les 'Evalueren met Kletskraaltjes'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 1.2, bladzijde 2 en 3

Nodig:

Kraaltjes en gevoel (Kopieerbladen, bladzijde 16)

Onderzoeken van gevoelens en emoties (Kopieerbladen, bladzijde 17)

** Les 'In gesprek over gevoelens'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 1.3, bladzijde 4

** Les 'De wekelijkse bordsessie'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 3.4, bladzijde 27

Kopieerbladen in te zetten bij het oefenen van vaardigheden met betrekking tot emotieregulatie en flexibiliteit:

Ik maak mijzelf kalm (Kopieerbladen Extra, bladzijde 18)

Copingstrategieën 1 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 19)

Copingstrategieën 2 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 20)

Moeilijke tijden 1 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 21)

Moeilijke tijden 2 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 22)

Moeilijke tijden 3 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 23)

Moeilijke tijden 4 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 24)

Hoe voelde jij je vandaag? (Kopieerbladen Extra, bladzijde 25)

Negatieve gedachten? Buig ze om! (Kopieerbladen Extra, bladzijde 29)

5-G schema (Kopieerbladen Extra, bladzijde 30)

5-G schema (Kopieerbladen Extra, bladzijde 31)

5-G schema (Kopieerbladen Extra, bladzijde 32)

Periode 3 kerstvakantie - voorjaarsvakantie

Reden van de keuze van de executieve functies:

Vanwege mogelijke (CITO-)toetsen in januari is er gekozen voor taakinitiatie en metacognitie.

Taakinitiatie is zonder dralen aan een taak beginnen ook als je de taak niet leuk vindt. Metacognitie is een stapje terug doen om je eigen handelen en de situatie te kunnen overzien.

- Taakinitiatie
- Metacognitie

Mogelijke activiteiten:

**Achtergrondinformatie voor de professional:*

Ik ben ik-kaarten

Zie voor informatie de handleiding blz. 26.

** Les 'Kletskraaltjes en prentenboeken'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 1.6, bladzijde 8.

** Les 'Ik- en jij- memory'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 2.1, bladzijde 9 en 10.

** Les Petje op petje af met 'Wie heeft dat ook?'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 3.6, bladzijde 30.

** Leerlinggesprekken - Tussenevaluatie*

Tijdens deze leerlinggesprekken evalueert de leerkracht samen met de leerling (en eventueel zijn ouders) hoe het door de leerling gekozen doel geoefend is. Daarna wordt bekeken of er een langere periode nodig is om deze vaardigheid te oefenen of dat het doel bereikt is. Tijdens deze tussenevaluatie kan er ook een nieuw doel en een nieuwe interventie gekozen worden.

** Les 'Trek een kaart'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 2.2, bladzijde 11 en 12.

** Les 'In gesprek met elkaar'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 2.3, bladzijde 13 en 14.

Kopieerbladen in te zetten bij het oefenen van vaardigheden met betrekking tot taakinitiatie: Niet in de kopieermap.

Gratis downloads van de site: <https://www.lerenlerennederland.nl/kennisbank-lerenleren/downloads.html>

Kopieerbladen in te zetten bij het oefenen van vaardigheden met betrekking tot metacognitie: Niet in de kopieermap

Gratis downloads van de site: <https://www.lerenlerennederland.nl/kennisbank-lerenleren/downloads.html>

Word jij de Executieve Functies Coördinator in jouw school of praktijk?

Een aantal keren per schooljaar verzorgen Robine en Tineke (Leren Leren Nederland) een (SKJ-geregistreerde) tweedaagse Train de trainer 'Werken aan Executieve Vaardigheden'.

Als EF coördinator

- ben jij het aanspreekpunt en de vraagbaak voor jouw collega's maar ook voor de leerlingen;
- houd je de EF gedurende het gehele schooljaar warm omdat je dit thema regelmatig terug laat komen bijvoorbeeld een overleg op school of bouwvergadering;
- deel je informatie met ouders, collega's en leerlingen.

Na de twee trainingsdagen

- heb je voldoende kennis van de executieve functies en vaardigheden om de eventuele vragen van jouw collega's of de deelnemers aan jouw workshop te kunnen beantwoorden;
- weet je hoe je de leermiddelen van Leren Leren Nederland binnen jouw school of eigen praktijk kunt inzetten;
- leer je diverse gespreksvaardigheden;
- heb je twee kant en klare workshops tot je beschikking;
- heb je toegang tot de besloten facebookgroep speciaal voor onze trainers;
- mag je met een korting onze leermiddelen afnemen;
- krijg je een certificaat.

De training wordt gegeven op HBO niveau. Er zijn geen vooropleidingen vereist.

Periode 4 voorjaarsvakantie - meivakantie

Reden van de keuze van de executieve functies: Op weg naar het volgende schooljaar is het fijn als leerlingen leren hun focus (langer) te kunnen behouden, doelen kunnen formuleren en deze doelen binnen een gestelde tijd kunnen behalen.

- Volgehouden aandacht
- Doelgericht doorzettingsvermogen.

Mogelijke activiteiten:

** Les 'Situaties bespreken'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 1.4, bladzijde 5 en 6.

** Les 'Complimenten geven'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 1.5, bladzijde 7.

** Les 'Houden of weggeven'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 2.4, bladzijde 15 en 16.

** Les 'De ik- en jij-kaarten als compliment'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 2.5, bladzijde 17 en 18.

** Les 'Mix en koppel'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 3.8, bladzijde 33.

** Les 'Wat past bij mij'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 3.9, bladzijde 34.

** Les 'Kennismaken met de Leerkuil'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 4.1, bladzijde 38 en 39

** Les 'Aan de slag met leervalkuilen 1 - proactief handelen'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 4.2, bladzijde 40 en 41.

Nodig: Kopieerbladen, bladzijde 60 t/m 62

Kopieer de bladen en knip de kaartjes uit.

Tip

Door de kaartjes te lamineren kun je ze meerdere keren gebruiken of door meerdere groepen laten gebruiken en blijven ze toch netjes.

** Les 'Aan de slag met leervalkuilen 2 - reactief handelen'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 4.3, bladzijde 42 en 43.

Nodig: Kopieerbladen, bladzijde 63 t/m 65

Kopieer de bladen en knip de kaartjes uit.

Tip

Door de kaartjes te lamineren kun je ze meerdere keren gebruiken of door meerdere groepen laten gebruiken en blijven ze toch netjes.

Kopieerbladen in te zetten bij het oefenen van vaardigheden met betrekking tot volgehouden aandacht en doelgericht doorzettingsvermogen: Niet in de kopieermap.

Tip

Laat spellen spelen en maak de transfer naar de praktijk.

Wil je weten hoe je dit doet? Wil je ook weten welke executieve vaardigheden je met welke spellen oefent? Bekijk dan de video over de kopieermap Kracht van Spel. De map bevat naast speluitlegbladen van meer dan 180 spellen, observatiebladen, interventies, Doelen- en Reflectiekaarten, informatie over rollenspel en gamification, rollenspelkaartjes en een uitgebreide handleiding.

Schaf hier de map aan: <https://www.lerenlerennederland.nl/spellenmap-kracht-van-spel.html>

Gratis downloads van de site:

<https://www.lerenlerennederland.nl/kennisbank-lerenleren/downloads.html>

Kom je ook de Train de trainer 'Kracht van spel' volgen?

In deze Train de Trainer gaan we praktisch aan de slag met spellen waarin we je leren hoe je spellen kunt gebruiken om gericht te werken aan het ondersteunen van de ontwikkeling van de executieve vaardigheden van leerlingen. Door spellen in jouw klas of praktijk te gebruiken kun je op een speelse manier executieve vaardigheden versterken.

In deze training

- geven wij achtergrondinformatie (kort en bondig) over executieve functies en de daarbij behorende vaardigheden;
- leer je hoe je samen met een leerling met behulp van spel zijn hulpvraag kan formuleren;
- leren wij jou hoe je de set Doelen- en Reflectiekaarten tijdens jouw begeleiding van leerlingen kunt gebruiken;
- bespreken we het opzetten van een betekenisvolle spellenkast;
- stippen we rollenspel en gamification aan;
- krijg jij een complete kant en klare workshop die je aan een groep kunt geven.

Na de training krijg je een certificaat.

De training wordt gegeven op HBO niveau. Er zijn geen vooropleidingen vereist. Kennis van executieve functies en vaardigheden is aanbevolen.

Aanmelden kan via de volgende link: <https://www.lerenlerennederland.nl/train-de-trainer-kracht-van-spel.html>

Periode 5 meivakantie - zomervakantie

Reden van de keuze van de executieve functies: Aan het einde van het schooljaar worden er vaak plannen voor de zomervakantie en voor het volgend schooljaar gemaakt. Het is prettig als de leerlingen leren wat er in een volgend schooljaar qua plannen, organisatie en timemanagement van hen verwacht wordt.

Plannen betekent het bedenken van een plan om een doel te bereiken of een taak te voltooien. Organisatie houdt in dat zij hun materialen op orde hebben of dingen volgens een bepaald systeem arrangeren of ordenen. Met timemanagement wordt bedoeld dat de leerlingen in kunnen schatten hoeveel tijd zij hebben, hoe zij die kunnen indelen en hoe zij zich aan tijdslimieten en deadlines kunnen houden.

- Plannen
- Organisatie
- Timemanagement

Mogelijke activiteiten:

* *VO-week groep 8*

* *Les De drie cirkels*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 3.3, bladzijde 25 en 26.
Kopieerbladen bladzijde 52.

* *Les 'Het draairad'*

Zie voor de uitwerking van deze les Werkvormen 3.10, bladzijde 35 en Kopieerbladen, bladzijde 58 en 59.

* *Leerlinggesprekken - Eindgesprekken*

Tijdens deze leerlinggesprekken evalueert de leerkracht samen met de leerling (en eventueel zijn ouders) hoe het door de leerling gekozen doel geoefend is. Daarna wordt bekeken of er een langere periode nodig is om deze vaardigheid te oefenen of dat het doel bereikt is. Tijdens deze eidevaluatie kan er ook een nieuw doel en een nieuwe interventie gekozen worden. De doelen en de interventies van de leerlingen worden doorgegeven aan de leerkracht van het volgende leerjaar.

Kopieerbladen in te zetten bij het oefenen van vaardigheden met betrekking tot plannen, organisatie en timemanagement:

Mijn stappenplan (Kopieerbladen Extra, bladzijde 35)
Planner (Kopieerbladen Extra, bladzijde 36)

Overig materiaal

Stickers plakken

Zie de handleiding blz. 22 t/m 24 voor informatie over hoe de stickers met de metaforen ingezet kunnen worden. Ook vind je op deze bladzijden **een overzicht met prentenboeken** ingedeeld op executieve functie.

Overige Kopieerbladen aan te bieden bij de gedragsvaardigheden:

- Praatblad 1 (Kopieerbladen, bladzijde 21)
- Praatblad 2a (Kopieerbladen, bladzijde 22)
- Praatblad 2b (Kopieerbladen, bladzijde 23)
- Praatblad 3 (Kopieerbladen, bladzijde 24)

Overige Kopieerbladen Extra aan te bieden bij alle gedragsvaardigheden:

- Hoe is het vandaag met de afspraak gegaan? 1 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 26)
- Hoe is het vandaag met de afspraak gegaan? 2 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 27)
- Hoe is het vandaag met de afspraak gegaan? 3 (Kopieerbladen Extra, bladzijde 28)
- Wat kan ik doen als ik een foutje maak? (Kopieerbladen Extra, bladzijde 33)
- Wat kan ik doen als ik ontmoedigd raak? (Kopieerbladen Extra, bladzijde 34)

Overige Kopieerbladen aan te bieden bij zowel de gedragsvaardigheden als de denkvaardigheden:

- Complimenten geven (Kopieerbladen, bladzijde 18)
- Procesgericht complimenten (Kopieerbladen, bladzijde 19)
- Wat ging er goed vandaag? Geef jezelf een complimentje! (Kopieerbladen, bladzijde 20)
- Gesprekshapper 1 (Werkvormen 3.7 bladzijde 31 en 32/ Kopieerbladen, bladzijde 56)
- Gesprekshapper 2 (Werkvormen 3.7 bladzijde 31 en 32/ Kopieerbladen, bladzijde 57)

Overige Kopieerbladen Extra aan te bieden bij zowel de gedragsvaardigheden als de denkvaardigheden:

Executieve Vaardigheden - Ik kan het! kaartjes (Kopieerbladen Extra, bladzijde 37 t/m 43)

Tip

Geef de leerling het kaartje dat hoort bij de executieve functie waarvan hij een vaardigheid geoefend heeft en zijn doel behaald heeft. Schrijf het behaalde doel op het kaartje. Laat het kaartje door de leerling inkleuren en lamineer het kaartje eventueel. Het kaartje kan door de leerling mee naar huis genomen worden.

Extra ideeën:

- De kalenderspelletjes (Kopieerbladen Extra, bladzijde 48 t/m 59). De kalenderspelletjes zijn energizers voor iedere dag.
- Het Executieve Functies Spel (Kopieerbladen, bladzijde 53 t/m 55)

Zie voor meer informatie

<https://www.lerenlerennederland.nl/assortiment/onderwijsmaterialen/kracht-van-spel/>

* Meer lezen over executieve functies en executieve vaardigheden? Zie dan de Kennisbank van Leren Leren Nederland via de volgende link: <https://www.lerenlerennederland.nl/kennisbank-lerenleren/boeken-methodes-materiaal.html>

Het schoolspecifieke leerplan en de plaats van executieve vaardigheden hierin + Plan van aanpak:

Zie de handleiding van de Kopieermap Werken aan Executieve Vaardigheden blz. 16 t/m 18.

Startershandleiding (Zie de zwart-witte kaartjes in de doosjes Gesprekskaarten Basisonderwijs):

Hoe kun je de Gesprekskaarten Executieve Functies gebruiken?

De Gesprekskaarten kunnen zowel in (kleine) groepen als individueel worden ingezet. De kaarten zijn bedoeld om met de leerling in gesprek te gaan en zodoende de 'hulpvraag' helder te krijgen.

Tips en aandachtspunten:

1. Bespreek met de leerlingen wat executieve functies zijn, zodat ze deze vaardigheden leren herkennen en begrijpen.
2. Gebruik de Gesprekskaarten bij leerlingen die kunnen reflecteren. Hier is geen leeftijd voor aan te geven; dat is voor ieder verschillend.
3. Gebruik voor leerlingen die nog niet kunnen reflecteren de stellingen op de Gesprekskaarten als een observatie instrument.
4. Start met de categorie die het dichtst bij de hulpvraag ligt.
5. Stel oplossingsgerichte vragen.
6. Laat ter verduidelijking van een executieve functie een filmpje zien of teken het uit.
7. Besef dat bij alles wat iemand doet meerdere executieve functies betrokken zijn.
8. Maak naast de Gesprekskaarten Executieve Functies eventueel ook gebruik van de Gesprekskaarten EF Dagelijkse Doelen, de Hulpkaarten bij Gesprekken, Het Executieve Functies Spel, het Doelenpakket en de Interventiekaarten Executieve Vaardigheden.
9. Noteer de opvallendste gesprekspunten en de actiepunten.

Suggesties voor gebruik van de Gesprekskaarten Executieve Functies in (kleine) groepen:

- Laat groepjes leerlingen over de kaarten discussiëren en oplossingen bedenken of tips geven. Iedere groep kan zich op een bepaalde executieve functie richten. Laat de groepjes daarna delen wat ze besproken hebben over die executieve functie.
- De leerlingen bespreken met elkaar de stellingen die bij één executieve functie horen. Daarna bekijken ze ieder voor zich welke vaardigheid zij al beheersen en welke vaardigheid verbeterd kan worden. Na het bespreken schrijft iedereen voor zichzelf een actiepoint op en wat hij/zij ervoor nodig heeft om dit actiepoint te realiseren. Laat hierbij gebruik maken van het Doelenpakket en de Interventiekaarten Executieve Vaardigheden.
- Gebruik regelmatig een kaart als deel van een les, sessie (contactmoment) of discussie in een kleine groep of individueel.
- Ieder groepje kiest ongezien een kaart. Ieder zet eerst zijn/haar eigen gedachten over de stelling op papier. Deze gedachten worden na een afgesproken tijd in het groepje besproken. Gezamenlijk worden er per groepje twee tips ten aanzien van deze stelling geformuleerd. Bij deze suggestie kun je gebruik maken van het placematmodel.

Suggesties voor individueel gebruik van de Gesprekskaarten Executieve Functies:

- Zet de Gesprekskaarten Executieve Functies in tijdens de periodieke, individuele leerlinggesprekken. Laat de leerling meedenken over zijn eigen onderwijsbehoeften.
- Laat de leerling alle categoriekaarten langs de schaallijn 0-10 leggen. Door deze oefening kan duidelijk worden welke executieve functie het eerst aangepakt kan worden. Waar heeft de leerling het meest behoefte aan?
- Bespreek met een individuele leerling één executieve functie tegelijk. Kijk waar de eventuele knelpunten liggen en bespreek samen met de leerling hoe dit knelpunt aangepakt zal worden. Laat de leerling een langetermijndoel en bijbehorende tussendoelen formuleren. Bespreek samen hoe de doelen kunnen worden behaald en spreek een vervolgspraak af.

Vragen of opmerkingen? Neem gerust contact op via info@lerenlerennederland.nl